

İhsan Dağı

Silahsız Kürt muhalefeti

Çözüm süreci nereye gidiyor? Zaman daralıyor; PKK'nın çekilmesi hızlanmalı, hükümetin 'ikinci aşama' reform adımları başlamalı. Eğer PKK'nın hâlâ yüzde 15'i çekilmişse çekilme süreci yıl sonuna kadar sürer. Üstelik yeni katılımlarla PKK militanlarının sayısının arttığı da söyleniyor.

Hükümete kalırsa ancak çekilme tamamlandıktan sonra 'ikinci aşama', yani siyasi reformlar başlayacak. Buna karşılık BDP, çekilmeye paralel ikinci aşamanın başlaması gerektiğini söylüyor. Bence bu yerinde bir talep, çünkü PKK'nın tamamen çekilmesi beklenirse siyasi reformlar için adım atacak zaman kalmayacak geriye.

Türkiye üç önemli seçimin yapılacağı bir döneme giriyor. Gelecek iki yıldan söz ediyoruz. Mart 2014 yerel, Ağustos 2014 cumhurbaşkanlığı seçimleri ve Haziran 2015 genel seçimler.

Seçime gidilirken PKK'nın geri çekilmesi ve silah bırakması gibi süreçler işleyebilir, ama hükümetin 'siyaseten riskli' gördüğü reformları yapması zor. 'Hele şu seçimler bir geçsin' denilecektir, ki bu da iki yıl sonrasına randevu vermektir. PKK-BDP bu süreyi bekler mi?

Belli ki taraflar arasında hâlâ bir 'güven sorunu' var. Gezi Parkı olayları bunu derinleştirdi, Lice ve Diyarbakır'da yaşananlar ise sorunu 'kriz'e dönüştürdü. Ayrıca son

günlerde Başbakan'ın yeniden MHP tabanına gözünü dikmesi çözüm sürecinin geleceğine ilişkin endişeleri artırıyor. Gezi Parkı gösterilerine karşı 'sol ve anarşik' unsurlara karşı 'sağda safları sıkılaştırma' ve hatta MHP tabanına ulaşma çabaları önümüzdeki dönemde AK Parti'nin çözüm süreciyle Kürtlere ulaşmak yerine milliyetçi ve ülkücülerle buluşmayı tercih edeceği kanısını pekiştiriyor.

Soru belki de şu: Başbakan Kürtlerin oylarıyla mı, yoksa milliyetçi-ülkücülerin oylarıyla mı cumhurbaşkanı olmayı tercih edecek? Çözüm sürecinin akışı bu hesaba bağlı.

Bütün bu hesapların yapılmadığını varsaymak, hem iktidar partisinin hem de BDP'nin çözüm için gerçekten kararlı olduklarına inanmak için iki tarafın süreci hızlandırmasını görmemiz gerekiyor. Yoksa, üç önemli seçimin ortasında reform olmaz, süreç ilerlemez. Daha şimdiden BDP-PKK kanadından 'AK Parti'nin seçimleri atlatmak için barış sürecini başlattığı, esas amacının çözüm değil seçimler döneminde PKK'yı susturmak' olduğu sesleri yükseliyor.

Ayrıca, PKK ve BDP'nin yapacağı bir manevrayla AK Parti seçim dönemine PKK'yı susturmuş, sınır dışına çıkarmış bir parti olarak girmek yerine bambaşka bir tabloyla da karşı karşıya kalabilir.

Lice ve Diyarbakır'da yaşananlar bu ihtimalin habercileri. PKK-BDP sürecin iktidar partisi için bir 'taktik' olduğuna, reformların ertelenerek kendilerinin oylanmakta olduklarına karar verirse Lice ve Diyarbakır tarzı yeni bir 'sivil direniş' dalgası başlatabilir. AK Partili Hüseyin Çelik'in adını koyduğu yöntemden söz ediyorum: 'Gezi'nin Kürt

versiyonu'.

Öcalan barış sürecinde silahlı mücadelenin sona erdiğini açıklayarak ve hükümetle görüşmelere başlayarak hem Türkiye'de hem de dünyada meşruiyetini ve liderliğini zirveye çıkardı; siyasal bir aktöre dönüştü. Ne Öcalan ne de PKK hiçbir dönemde bu kadar 'meşru ve makbul bir siyasal aktör' muamelesi görmüştü.

Böylesi bir 'yeni' aktörlük zemininde, hükümetin siyasal reformlarda geç kalması 'yeni yöntemler'i, bambaşka bir süreci tetikleyebilir. 'Silahlı değil sivil' mücadeleyi seçen bir Kürt siyasal hareketiyle 'baş etmekte' zorlanabilir hükümet. Açlık grevleri günlerini hatırlayın!

Çözüm müzakereleri başarısız olursa geriye fazla bir seçenek kalmaz. PKK-BDP kitlesel olarak sokağa çıkarsa bunu yönetmek çok daha zor olur ve Türkiye kesin bir ayrışmaya doğru sürüklenebilir.

Bu yüzden iktidarın seçimler için vakit kazanma hesaplarından uzak durup seçim sath-ı mailine girmeden demokratik reform adımlarını atması gerek. Yoksa risk büyük...

2013-07-02
